

Un professorat de qualitat

En el punt 6 del programa de l'actual Junta de Govern del Col·legi de Llicenciats es manifesta que una de les funcions prioritàries de la nostra entitat és contribuir decisivament a la formació del professorat. Potenciar la seva formació inicial en quantitat i qualitat. Una llarga experiència en aquest sentit posa de manifest que una de les activitats més rellevants del Col·legi ha estat des de sempre contribuir a la formació dels integrants de la professió docent. Hi hem ajudat no solament des de la programació específica de cursos de formació sinó també des de la participació en el disseny i la configuració de programes de formació, col·laborant amb les altes instàncies educatives o amb qualsevol col·lectiu que hagi requerit la nostra participació d'una forma o altra.

En aquest moment de reflexió profunda i, en certa manera, preocupant de com reconduir el tan debatut fracàs escolar, ningú no gosaria qüestionar que un dels factors determinants per al seu redreçament és poder comptar, inexcusablement, amb un professorat de qualitat.

Així, doncs el Col·legi, com a membre destacat de la comunitat educativa, participa del clam de la societat en demanda de la millora de l'ensenyament, i del consens generalitzat que la millora de la qualitat educativa només es pot aconseguir a través de l'excel·lència del professorat. Per aconseguir aquesta excel·lència, l'accés a la professió ha d'estar condicionat a unes qualitats personals, a unes habilitats socials i a unes competències professionals que l'administració ha d'exigir amb el mateix rigor amb què s'exigeix per a altres professions que puguin posar en risc la salut i la seguretat de les persones.

En aquesta línia, el Col·legi vol manifestar una sèrie de consideracions sobre la formació inicial que s'expressen sempre en l'àmbit general.

La seva concreció per part de l'administració s'hauria de fer amb molta cautela, possiblement amb l'assessorament de comissions específiques en les quals el Col·legi estaria disposat a participar.

Que hi ha d'haver una selecció, creiem que és obvi, i el consens sobre aquest punt és total. Tanmateix, per decidir on cal situar el filtre, a l'entrada o la sortida, l'administració ha de valorar i estudiar a fons les conseqüències de l'opció escollida. Situar el filtre a la sortida té l'avantatge que l'aspirant disposa de temps per auto examinar-se i saber si l'opció professional que ha triat és la que li convé, però té l'inconvenient que si al final de tot el procés no passa el filtre, ha malbaratat una gran quantitat de recursos i de temps, de la mateixa manera que els ha malbaratat la societat. Cal preguntar-se si la societat es pot permetre aquesta gestió dels recursos públics, i si és ètic que exigeixi aquest sacrifici a l'aspirant. Situar el filtre a l'entrada, té l'avantatge que l'administració pot preveure el nombre de professionals que es necessitaran i adequar l'oferta formativa a les necessitats reals, sense donar falses expectatives

a qui manifestament no reuneix les condicions, i millorar, en conseqüència, l'eficiència de la universitat.

Sobre les condicions que cal tenir en compte a l'hora de valorar la idoneïtat, que també haurien de ser objecte d'un acurada ponderació, volem esmentar que, a més de les qualitats i habilitats personals i socials inherents a l'ofici, un domini molt profund de la llengua i una àmplia cultura general més enllà de l'especialitat elegida, són elements absolutament imprescindibles.

D'altra banda, a l'hora de fer la selecció, l'exercici pràctic de la docència s'ha de tenir imprescindiblement en compte, ha de ser suficientment llarg per permetre una reflexió contrastada sobre la pròpia pràctica.

Finalment, volem dir que l'estructura de les oposicions s'hauria de replantejar en funció del context actual i del model de selecció triat per al màster, i que el desig àmpliament compartit de triar els millors per a la docència, podria ser molt eficaçment estimulat si la superació del màster amb una nota excel·lent comportés l'ingrés immediat al corresponent cos de professorat públic. L'estructura de la formació hauria de ser tan global com sigui possible, les pràctiques haurien de ser nuclears en la formació dels futurs docents, la major part dels continguts teòrics o haurien de ser una reflexió sobre alguns aspectes de les pràctiques realitzades o haurien de poder ser constats i constatades en les pràctiques immediates.

Creiem també que la formació teòrica ha d'incidir especialment en els requisits abans esmentats de: domini excel·lent de la llengua, profunda cultura general, domini de l'especialitat i la seva didàctica, i també el coneixement del sistema educatiu propi i la seva funció social, així com el seu funcionament. Així com el codi deontològic de la professió docent.

Pel que fa a la formació pràctica, ha de ser d'una durada llarga, i amb plenes responsabilitats docents. La durada d'aquest període, així com la seva retribució, ha de ser decidida després d'una acurada reflexió per l'administració, i ha de poder ser modificada en virtut dels resultats i de la disponibilitat de recursos.

I encara pel que fa a la formació pràctica, és important la selecció i l'adequada retribució del professor sènior o expert, tutor de pràctiques, així com la seva consideració i retribució com a professor universitari en el grau que es determini.

La cultura de l'avaluació de l'exercici professional com a element clau per a la millora personal, de l'equip i del conjunt del sistema educatiu, adquirida en la formació inicial, hauria de perdurar, més enllà del procés selectiu, al llarg de tota la vida. És sobre aquestes bases que cal actuar amb rigor sense cap més propòsit que el manteniment de la qualitat educativa i l'adaptació a les noves exigències de la professió docent.

